

האוצר: נפחית את המכס על יוגורט וגבינות רכות

מירב קריסטל - פורסם ב-ynet: 4.10.12

משרד האוצר ממשיך בתכניתו לפתוח את שוק מוצרי החלב לייבוא, פתרון שעד כה לא צלח. על הכוונת: שימוע להורדת המכס על גבינות רכות, יוגורט, אבקות חלב, חלב, חמאה ושמנת מתוקה. הרפתנים: "ייבוא פרוע יהרוס את משק החלב בישראל"

ייבוא מוצרי חלב כפתרון לעליית המחירים?

בתגובה לעליית מחיר החלב הגולמי ב-20 אג', משרד האוצר יקיים שימוע על התכנית להפחתת מכסים ולהגדלת מכסות ייבוא של יוגורט, אבקות חלב, גבינות רכות, חמאה, שמנת ושמנת מתוקה - מוצרים עליהם מוטלים מכסים של 120%-160%. זאת למרות שבחול, גבינות רכות אינן פופולריות כפי שהן בישראל וטעם היוגורטים שונה. בנוסף, לגבינות כמו קוטג' יש חיי מדף קצרים וקשה לייבאן. טעמה של גבינת קוטג' בעולם, אף נחשב פחות טוב מטעמה של הגבינה בישראל.

מהאוצר נמסר כי "שר האוצר, ד"ר יובל שטייניץ, הנחה את הדרג המקצועי במשרד האוצר וברשות המסים, לקיים שימוע ציבורי לפני קבלת החלטה להפחית את שיעורי המכס בייבוא מוצרי חלב וכן על הגדלת מכסות

כמותיות לייבוא בשיעורי מכס מופחת מכל העולם". מדובר בהפחתת מכס הדרגתית: למשל, המתווה להפחתת שיעור המכס ביוגורט עומד על 60% עד 31 בדצמבר 2013, 55% עד 2014, 50% עד 2015 ו-40% עד 2016. המכסה במכס מופחת של 20% תיפתח אף היא ב-1,000 טון, 2,000, 3,000 ואז 4,000 טון בהתאמה מדי שנה. גם המתווה להפחתת מכס על חלב ניגר, עד 10% שומן, עומד על 60% עד 31 בדצמבר 2013, 55% עד 2014, 50% עד 2015 ו-40% עד 2016. עוד נמסר כי "הפחתת המכסים תיעשה בצורה הדרגתית, וזאת על מנת לתת לתעשייה המקומית זמן הסתגלות למהלך. הפחתת המכסים תוביל להגברת התחרותיות בתחום החלב, הגדלת מגוון מוצרי החלב לצרכנים, ועשויה לתרום להורדת מחירים בתחום".

הייבוא בשנה האחרונה

אחרי מחאת הקוטג' הוציא צו האוצר צו המתיר ייבוא קל יותר של גבינות חצי קשות. מטה החלה לייבא גבינות כאלה, אך הן לא החליפו את מקומה של עמק. גם ויליפוד החלו לייבא גבינות חצי קשות. בשופרסל ניסו לייבא יוגורט מיוון, אך טעמו לא ערב לחיך הישראלי.

הרפתנים טוענים ששוק הגבינות החצי קשות בישראל נסמן על כך שבחורף יש שפע גדול מדי של חלב, ולכן את עודפי החלב מייבשים ומכינים מהם גבינות. אם יהיה ייבוא פרוע, אזי יהיה מחסור בחלב בקיץ. במשק החלב בטוחים שהאוצר מוצא בעליית המחירים תירוץ טוב להגשמת "חלומה הישן" להוציא את משק החלב מתכנון ולפתוח אותו לייבוא פרוע.

ממשרד החקלאות נמסר בתגובה: מחיר המטרה מתעדכן בכל רבעון בדיוק בהתאם לתקנות שנחתמו על ידי שרי האוצר והחקלאות, כמתחייב מחוק החלב שאושר בכנסת לפני פחות משנה.

בנוסף, שרת החקלאות, **אורית נוקד**, מסרה: "מדובר בצעד חד צדדי ופופוליסטי. פתיחת השוק לייבוא ללא גיבוי מדיניות משותפת עם משרדי עלולה להביא לסגירת מאות רפתות, ליצור תלות במחיר העולמי תוך צמצום יכולת ייצור החלב, ובסופו של דבר תפגע בצרכנים שיהיו חשופים למחסור.

הדרך להגן על הצרכנים הייתה ונותרה הכנסת מוצרים נוספים לפיקוח". תגובת מגדלי הבקר לחלב: "הרפתנים החליטו כי במידה ושר האוצר, **יובל שטייניץ**, לא יפסיק עם התכנית לפתיחת השוק לייבוא, שיהרוס את

הרפתות בישראל, הם יחדשו את המאבק נגד הייבוא". ■

מדף גבינות קשות בסופרמרקט בהולנד

ייבוא מוצרי חלב לישראל עמדת מועצת החלב

מהווים כ-20% מסך מוצרי החלב בארץ, ייבוא ענק שלא גורם לירידת מחירי המוצרים. ייבוא מוצרי חלב לאירופה הוא כ-0.5% מסך המוצרים, לארה"ב - כ-1%, לקנדה - כ-2%. מי מבטיח שמחיר המוצרים המיובאים הנוספים יהיה נמוך יותר? איזה בקרה תהיה על כך?

לסיכום

לא רק שענף החקלאות המפואר, שפותח בארץ במשך עשרות שנים, ייפגע פגיעה אנושה, אלא איש אינו מבטיח שהתחליפים - מוצרים מיובאים - יהיו זולים יותר. מי שירוויח יהיו המתווכים - הרשתות והיבואנים. האם הצרכן ירוויח? ספק.

קבלת החלטות פופוליסטיות לפי תורות כלכליות שעבר זמנן, ולפי שיקולים פוליטיים מזדמנים, היא מסוכנת. זה עלול לקרות אצלנו, עכשיו.

■ זה הזמן לפעול!

משרד האוצר מנסה "לתקן" את הטעויות הקודמות שלו, שמתוארות בדוח מבקר המדינה, על ידי עשיית טעויות גדולות יותר, שיגרמו לעלייה נוספת במחירי מוצרי החלב, הגברת הריכוזיות וסגירת מאות רפתות ומחלבות בפריפריה

הנזקים שעלולים להיגרם לענף מפתחת השוק לייבוא

1. בשנת 2012 הייבואנים של מוצרי חלב הם בעיקר רשתות השיווק הגדולות, והיבואנים של חומרי גלם הן המחלבות הגדולות. פתיחת הייבוא תגדיל את הריכוזיות על ידי הגדלת כוחם של הרשתות והמחלבות הגדולות.
2. כתוצאה מצמצום הייצור, העלות הקבועה לליטר שיווצר תעלה, מחיר המטרה יעלה והצרכן בארץ ישלם יותר בעבור מוצרי החלב.
3. התלות בייבוא תחשוף את הצרכן לתנודתיות המחירים העולמית. גלי הגאות והשפל של המחירים העולמיים יביאו לכך, שמדי פעם, המחירים שיידרש הצרכן הישראלי לשלם יהיו גבוהים מאוד.
4. פתיחת הייבוא תגרום לסגירת מאות רפתות ודירים במגזר ההתיישבותי - מאות משפחות יאבדו את מטה לחמןן. בעיקר אמורים הדברים לגבי האוכלוסייה בפריפריה.
5. פתיחת הייבוא תפגע בעשרות מחלבות קטנות, שמייצרות אותם מוצרים שאותם רוצים לייבא לארץ, כמו גבינות קשות. בניגוד למחלבות הגדולות, מחלבות אלה לא מסוגלות לייבא מוצרים וחומרי גלם.
6. פתיחת הייבוא משמעותה תמיכה ברפתני אירופה, ייבוא סובסידיות ואבטלה. רפתני ישראל לא מקבלים סובסידיות. מדינות האיחוד האירופאי תומכת ברפתנים שלהן בשיעור של כ-0.10 יורו לליטר = סבסוד של כחצי ש"ח לליטר חלב גולמי.
7. יש לזכור כי כבר כיום ייבוא מוצרי החלב וחומרי גלם חלביים לישראל

כרזה - מ-1962